

**FINSTRÖMS
KOMMUN**

KÄLLBO FRITIDSHEMS ARBETSPLAN 2023-2024

Fastställt av invånarnämnden

Den 03.10.2023 §28

Innehåll

Förord.....	2
Inledning.....	2
1 Barnomsorgens uppdrag och värdegrund.....	2
1.1 Målsättningar för verksamhetsåret	3
2 Enhetens kontaktuppgifter och uppgifter om tjänster	4
2.1 Barnantal och avdelningar	4
2.2 Ledning och personal	4
2.3 Verksamhetsårets kalendarium och hålltider	5
3 Jämlikhet och jämställdhet.....	5
4 Hållbar utveckling.....	6
5 Arbetet med barns delaktighet och inflytande	7
6 Välbefinnande.....	7
7 Leken.....	8
8 Arbetssätt	9
9 Lärmiljö	9
10 Omsorg, kost och vila	10
10.1 Omsorg	10
10.2 Kost.....	10
10.3 Vila.....	11
11 Arbetet med förverkligande av arbetsområden för fritidshemsverksamheten.....	12
12 Fritidshemsverksamheten för barn med behov av stöd för lärande och skolgång.....	14
13 Samarbete med vårdnadshavare.....	14
14 Rutiner för övergångar och samarbete	15
15 Arbetet med utvärdering av verksamheten	16
16 Beskrivning av religiösa evenemang och verksamhet med inslag av religionsutövning	16

Förord

Arbetsplanen är skapad utifrån Ålands landskapsregerings mall för arbetsplan med anvisningen för uppgörandet av arbetsplan på fritidshemmen. Efter varje rubrik kommer ett utdrag ur läroplanen och därefter en textruta med beskrivning av Källbo fritidshemsverksamhet.

Inledning

I enlighet 2 § del II i LL (2020:32) om barnomsorg och grundskola varje gruppfamiljedaghem, daghem och fritidshem upp en arbetsplan som beskriver hur verksamheten ska genomföras. I arbetsplanen ska beskrivas hur verksamheten genomför barnomsorgens målsättning och enhetens ska precisera och tydliggöra de metoder enheten använder för att uppfylla målsättningar och riktlinjer som slagits fast i lagen och läroplanen. Daghemsföreståndaren ansvarar över att arbetsplanen sammanställs i samråd med personalen. Vårdnadshavarna ska informeras om innehållet i arbetsplanen. Arbetsplanen ska godkännas av kommunen och sändas till Landskapsregeringen för kännedom i samband med att verksamhetsåret inleds.

Arbetsplanen ska fungera som ett komplement till läroplanen för att tydliggöra och konkretisera hur enheten arbetar och vilka rutiner som finns gällande de övergripande områdena. Arbetsplanen är ett sätt för enheten att förtydliga det arbetet som görs utåt gentemot dem som kanske inte tar/tagit del av läroplanen för barnomsorgen. Med tanke på detta är mallen för arbetsplan *utarbetad med utdrag ur läroplanen vid varje kapitel.*

1 Barnomsorgens uppdrag och värdegrund

Barnomsorgen bygger på uppfattningen om barndomens egenvärde. Varje barn är unikt och värdefullt precis så som det är. Alla barn har rätt att bli hörda, sedda, tagna i beaktande och förstådda som individer och som medlemmar i sin grupp. Barnets bästa ska komma i första hand, att barnet har rätt att må bra, få omvårdnad och skydd, att barnets åsikter ska beaktas samt att barnet ska behandlas likvärdigt och att barnet inte får diskrimineras. Verksamheten ska vara inkluderande och ordnas i samarbete med vårdnadshavarna.

Det ligger i varje personals uppdrag att aktivt arbeta för att den gemensamma värdegrunden i verksamheten förverkligas. Alla som arbetar i verksamheten behöver reflektera över sin egen del som påverkare och ta till sig den värdegrund som formuleras i läroplanen för barnomsorgen på Åland.

På Källbo fritidshem främjar vi en trygg, säker och hälsosam miljö. Vi ser till barnens bästa och ger dem omvårdnad, trygghet och beaktar deras åsikter. Alla barn ska behandlas likvärdigt och utifrån deras enskilda behov och förutsättningar. Vi eftersträvar en trygg miljö där barnen vågar uttrycka sig, känner sig trygga, litar på oss vuxna.

- Vi tar tag i de utmaningar som dyker upp och har tydliga ramar och regler för fritidshemmets verksamhet. Genom samarbete med skola och hem så stöder och kompletterar vi varandra och på så sätt skapar vi en gemenskap.
- Vi lyfter fram barnets styrkor och positiva sidor och lär oss se varandras likheter och olikheter. Alla har rätt att uttrycka sina åsikter samt tycka olika och vi visar respekt gentemot varandra. Vi månar även om våra tillhörigheter och vår natur.
- I vår dagliga verksamhet är värdegrunderna ständigt aktuella. Genom att erbjuda dem en meningsfull och utvecklande fritid som är varierande och utgår från de enskilda barnets behov och intresse lär vi dem visa hänsyn, omtanke, ansvar och samarbete.
- Vi samtalar dagligen med barnen, de blir sedda och hörda. Vi samarbetar och gör gemensamma saker men månar även om lugn och egen tid. Vi visar respekt och artighet genom att fråga och svara. Vi berömmar och vi gör om och gör rätt.

1.1 Målsättningar för verksamhetsåret

Alla enheter ska inför varje nytt verksamhetsår planera vilka delområden i läroplanen man väljer att fokusera på under året. Vad man väljer att formulera som specifika målsättningar ska synas i enhetens hela verksamhet under läsåret. Enhetens specifika målsättningar kan handla om att fokusera på områden som konstaterats vara utmanande i enhetens interna utvärdering (t.ex. att utveckla det språkutvecklande arbetssättet för att främja barnens språkutveckling) eller teman som formulerats av landskapsregeringen som ska genomsyra (Åland 100, fokusområden inom implementeringen av läroplanen) verksamheten.

Rörelseglädje

Rörelse främjar inte bara den fysiska hälsan utan ger även psykiskt välbefinnande, stärker självkänslan samt har en positiv effekt på inlärning. I år kommer vi att fokusera extra på just rörelseglädje där vi kommer att uppmuntra till rörelse utan att lägga vikt vid prestation, mål och resultat. Målet är att barnen skall röra på sig vid olika tillfällen och tycka att de är roligt utan att man behöver tävla och vinna.

- Rörelse ute i naturen (naturbingo mm)
- Rörelse till musik (fri dans, Level Up mm)
- Rörelse i simhallen (fri simning och lek)
- Rörelse i idrottshallen (lek, skeppsbrott, hinderbanor mm)
- Rörelse på skolgården (gunga, klättra, hoppa, springa, kasta mm)

2 Enhetens kontaktuppgifter och uppgifter om tjänster

2.1 Barnantal och avdelningar

Fritidshemmet har en avdelning med 44 platser i första hand för barn i årskurs 1-2.

Finns platser kan även elever i årskurs 3 beviljas plats. Barn från specialklassen integreras i fritidshemmet. Ht-23 har fritidshemmet 36 inskrivna barn.

2.2 Ledning och personal

Ledande fritidspedagog	Tatjana Berglund	tatjana.berglund@finstrom.ax	Fritids: 04573823235
Barnskötare	Susann Häggblom-Karlsson		
Barnskötare	Jonna Engström		
Barnskötare	Rebecka Renfors		
Morgonverksamhet	Sari Vesa Sandell (barnskötare), Tilda Engström(barnskötare)		

2.3 Verksamhetsårets kalendarium och hålltider

- "Mornis" har öppet 07.00 - 08.30 alla skoldagar.
- Fritids har öppet 12.30 -17.30 alla skoldagar.
- Frukost serveras ca 07:30-08:15.
- Mellanmål serveras ca kl. 13.15 då vi även har gemensam samling.
- Frukt serveras ca kl. 15.15
- Tisdagar kl. 15.00-16.00 har vi öppethus /simning vid Ålands idrottscenter i samarbete med kommunens fritidsledare.
- Inskrivning till fritidshemmet för nya elever sker på våren i samarbete med skolans inskrivning.
- Fritidshemmet öppnar en vecka innan skolstart och håller öppet fram till midsommar. Vid skollov kan fritidshemmet hålla öppet om behov finns och barnantalet är fler än 5. Då fritidshemmet har öppet heldag betalar man heldagstaxa för de dagarna.
- I mitten av december har fritidshemmet sitt årliga kalas då vi firar alla barn och personal som fyllt år under året.
- Fredag 20 oktober 2023 (i anknäytning till höstlovet) samt fredag 10 maj 2024 (i anknäytning till kristihimmelfärd) har fritids planeringsdag och håller då stängt.

3 Jämlikhet och jämställdhet

Inom barnomsorgen ska personalen aktivt arbeta för att möjliggöra delaktighet för alla på lika villkor och alla barn ska ha en möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som gäller dem. Barnomsorgen ska främja förståelse för andra människor och stödja utvecklingen av empatisk förmåga. Barnet ska ges möjligheter att utveckla sina färdigheter och göra sina val oberoende av förväntningar baserade till exempel på kön, ursprung, kulturell bakgrund eller andra orsaker som gäller barnet som person. Personalen ska skapa en atmosfär som värderar mångfald och förhålla sig professionellt, öppet och respektfullt också till mångfalden av familjer och familjers olika språk, kulturer, åskådningar och religioner, traditioner samt syn på fostran. Detta ger också goda förutsättningar för ett bra samarbete kring barnets vårdnadshavare.

Skyldighet att främja jämställdhet och förebygga diskriminering på grund av könsidentitet eller könsuttryck stadgas sedan tidigare i jämställdhetslagen (FFS 1986/609) som tillämpas på Åland genom landskapslag (1989:27) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män. Från 1.6.2023 omfattas även barnomsorgen. Den 1.1.2023 har landskapslag (2022:43) om tillämpning av diskrimineringslagen trätt i kraft på Åland. Generellt

gäller att planmässigt arbete för att främja likabehandling och jämställdhet ska göras i relation till situationen och behoven på varje enskilt verksamhetsställe.

Vidare ska barnen/eleverna och deras vårdnadshavare ges möjlighet att bli hörda kring de främjande åtgärder som föreslås vidtas. Det är utbildningsanordnaren som ska se till att varje läroanstalt eller verksamhetsställe har en plan för de åtgärder som behövs för att främja likabehandling. Detsamma gäller plan för jämställdhetsfrämjande åtgärder.

Planerna för likabehandling och främjande av jämställdhet kan upprättas separat, tillsammans, eller införlivas i någon annan plan som finns vid läroanstalten eller verksamhetsstället. För jämställdhetsplaner gäller att de ska göras upp årligen eller högst tre år i sänder. För likabehandlingsplaner stipuleras i inga formella tidsangivelser i lag, men eftersom planerna är att betrakta som verktyg i arbetet att främja jämställdhet och likabehandling är det rimligt att de följer liknande cykler. Arbetet med planerna ska på påbörjas inom 1.6.2023.

Alla barn ska ha samma rättigheter och möjligheter. Vi skapar en trygg miljö där alla individer bör behandlas på samma sätt oavsett kön.

- Personalen är förebilder för våra barn samt bemöter dem på ett jämlikt sätt. Reflektera över hur vi är och vilka berättelser vi lyfter fram.
- Genom samtal och diskussioner tillsammans med barnen hjälper vi dem till att ta del av sina rättigheter (tar bland annat hjälp av barnkonventionen). Vi betonar vikten av att få tycka olika och rätten till att få vara sig själv.

4 Hållbar utveckling

Barnomsorgen ska bidra till att bygga upp barnets positiva framtidstro och fästa uppmärksamhet vid vikten av en hållbar livsstil. Hållbarhet ska utifrån barnets utvecklingsnivå genomsyra hela barnomsorgens verksamhet. Barnet ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur olika val som människor gör bidrar till eller hindrar en hållbar utveckling så att personalen vägleder barnet att tillägna sig hälsosamma och hållbara levnadsvanor.

Genom att personalen är goda förebilder och har ett ansvarsfullt förhållningssätt till hållbarhet så visar vi barnen vad de skall eftersträva för att nå hälsosamma och hållbara levnadsvanor.

- Dagliga diskussioner om handling-konsekvens.
- Barnen är delaktiga vid planering och tillredning av näringsrika mellanmål samt inköp.
- Återanvända material samt sopsortera.
- Öka samspelet och förståelsen mellan barnen.
- Fostra till självständighet och medvetengöra hur olika val påverkar oss.
- Vi värnar om djur, naturen och våra tillhörigheter
- Vi betonar vikten av att rörelse och utevistelse men månar även om lugn och ro.
- Vi samarbetar med föräldrar, skola, fritidsledare, församlingen och biblioteket.

5 Arbetet med barns delaktighet och inflytande

Varje barn har rätt till delaktighet och inflytande och barnet i barnomsorgen ska ges möjlighet att påverka verksamhetsinnehållet utifrån sin mognadsgrad. Barnet ska få lära sig om sina rättigheter och ska ha en möjlighet att uttrycka sina åsikter i alla frågor som gäller dem. Barnets åsikter ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad. De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska gälla alla. Verksamheten inom barnomsorgen ska lägga grunden för förståelse av demokratibegreppet och förbereda barnet för delaktighet och ansvar och för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle.

Detta förutsätter att man medvetet utvecklar arbetssätt och strukturer som främjar delaktighet.

Personalen främjar varje barns möjlighet och bemöter dem med respekt. Vi tar hänsyn till deras tankar och arbetar utifrån deras intressen på så sätt stärker vi deras delaktighet på ett positivt sätt.

- Vi har gemensamma samlingar där barnen får vara med och påverka. Vi lägger stor vikt vid att lyssna och respektera varandras åsikter.
- Vi går igenom gemensamma regler samt skapar regler tillsammans.
- Diskuterar val av mellanmål och inköp av nytt material.
- Vi hjälps åt med att städa/plocka undan och laga mellanmål.

6 Välbefinnande

I all barnomsorg ska barnets behov av lek, trygga människorelationer samt positiva erfarenheter som stärker självkänslan tillgodoses. Verksamheten i barnomsorgen ska fokusera på att stärka det positiva, ta tillvara barnets styrkor och skapa meningsfullhet genom glädje i lärandet. På detta sätt stöds och utvecklas den psykiska hälsan och välbefinnandet hos både barn och vuxna i verksamheten. Att i verksamheten skapa strukturer som uppmuntrar till mod, mångfald och nytänkande skapar barn och vuxna som är trygga i sig själva och mår bra.

Barnomsorgens ska fokusera på att mångsidigt stärka psykologiskt välbefinnande och resiliens hos både barn och personal. Att stärka resiliens sker bland annat genom ett systematiskt arbete med att stärka relationskompetens och de socioemotionella färdigheterna.

I det dagliga arbetet stärker vi förmågan att stå emot och klara av en förändring samt återhämta sig och ta lärdom av den. Vi fokuserar på styrkor och är positiva förebilder. Gemenskap och delaktighet skapar positiva relationer och känslan av samhörighet.

- Vi uppmuntrar och berömmar.
- Vi utgår från barns intresse, styrkor och behov.
- Vi stärker i stället för klagar.
- Vi diskuterar, hittar lösningar samt hjälper varandra
- Tillsammans gör vi om och gör rätt.

7 Leken

Leken är av stor betydelse i fritidshemsverksamheten. Det finns flera typer av lekar, bland annat parallelllekar, rollekar, regellekar och konstruktionslekar som alla har samband med barnets ålder och utvecklingssteg. Barnet i fritidshemmet är äldre än barn i övrig barnomsorg och kan därför befinna sig i lite olika utvecklingssteg jämfört med de yngre barnen inom barnomsorgen. Barnet inom fritidshemsverksamheten står ofta inför utmaningen att behärska regellekar. Att behärska exempelvis regellekar handlar också om en social utmaning för barnet och de sociala kompetenserna är väsentliga i regellekar. Barnet leker dock för att leka, inte för att lära, även om ett lärande sker genom leken. Genom leken har ändå barnet möjlighet att skapa de grundläggande förutsättningarna för att bli en kompetent och aktiv deltagare i samhället.

Barnen ska ges utrymme för den fria leken och uppmuntras med goda lekmiljöer både utomhus och inomhus.

- Vi hjälper, inspirerar och stöder barnen i den fria leken utan att ta över och styra för mycket.
- Vi hjälper dem med regler och ramar för att utveckla och stöda dem när behov finns.
- Vi erbjuder även styrda lekar där gemensamma regler måste följas, där man får lära sig både "förlora" och "vinna". Vi betonar då vikten av att ha roligt och bjuder på oss själva.
- Vi erbjuder ett stort urval av inspirerande och varierande lekmaterial.
- Vi fördelar vår personal så att möjlighet finns att vara både utomhus och inomhus, efter barns behov och intresse.

8 Arbetssätt

Fritidshemmet präglas av ett barncentrerat arbetssätt och fria arbetsformer. Verksamheten inom fritidshemmet handlar också om att leda barnets uppmärksamhet mot en utveckling inom de arbetsområden som fritidshemmet ska arbeta inom och skapa aktiviteter och förutsättningar för detta lärande. I fritidshemmets verksamhet sker lärande genom barnets egen verksamhet och genom social gemenskap där barnet själv deltar i och spelar en aktiv roll.

Genom att erbjuda barnen en meningsfull sysselsättning där vi främjar en allsidig fysisk, emotionell, social och kognitiv utveckling stärker vi dem i sitt lärande.

- Vi hjälper och stöder dem i den fria och styrda leken.
- Vi diskuterar och reflekterar tillsammans med barnen.
- Vi uppmuntrar och motiverar dem till olika aktiviteter.
- vi uppmuntrar dem till att hjälpa varandra och lära genom varandra.

9 Lärmiljö

I begreppet lärmiljö innefattas lokaler, platser, gemenskaper och personer, metoder, redskap och tillbehör som stödjer barnens utveckling, lärande och kommunikation. Lärmiljöerna ska utvecklas så att de mål som fastställs för barnomsorgen kan uppnås och så att de stödjer barnens sunda självkänsla och utvecklingen av sociala färdigheter och förmågan att lära sig. Barnets tankar, idéer, egna erfarenheter, kunskaper, intresse, förslag och individuella behov ska beaktas, tas tillvara och synliggöras i lärmiljöerna.

Vi strävar efter att i samspel med barnen erbjuda dem en så bra lärmiljö som möjligt. Genom att utgå från deras intressen, behov och önskemål så försöker vi anpassa och inhandla de som behövs för att göra lärmiljön så motiverande och lärorik som möjligt.

- Vi erbjuder dem olika material.
- Vi anpassar/skapar rum och aktiviteter efter behov och intresse.
- Vi ser till att möjlighet till vila och ro finns.
- Vi motiverar och inspirerar till olika aktiviteter genom att själva vara delaktiga.

10 Omsorg, kost och vila

Barnomsorgen ska främja allsidig fysisk, emotionell, social och kognitiv utveckling. Förutom den pedagogiska verksamheten är det därför också viktigt att se till barnets behov av tid för återhämtning och vila, trygga relationer, att stärka barnets möjligheter till att tillägna sig en positiv hållbar inställning till mat och goda matvanor.

10.1 Omsorg

Verksamheten i barnomsorgen ska utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Omsorg innebär att tillgodose barnets fysiska grundbehov, men också den emotionella omsorgen om barnet. Vardagsrutiner som innefattar barnets grundbehov och andra dagligen återkommande situationer, till exempel måltider, att klä på och av sig, vila och att sköta sin hygien, är en viktig del av barnets dag. För den emotionella omsorgen och för barnets utveckling är samspelet mellan barn och personal viktigt. Ömsesidiga och respektfulla relationer och närhet utgör grunden för god omsorg. Barn mår bra av att knyta kontakter med andra människor och har ett behov av både trygga vuxna relationer och relationer med jämnåriga

-Vi arbetar med att skapa ömsesidiga och trygga relationer genom omsorg, trygghet och värme. Vi lyssnar på varandra och respekterar varandra. Genom att se vardagsrutiner som ett lärande och barnen som en kompetent individ stärker vi deras trygghet och självkänsla.

-Vi ser samtliga vardagsrutiner som en lärandesituation. Vi hjälper och vägleder barnen att bli självständiga individer, tex vid måltider, påklädnad, konfliktlösning, att hitta balans mellan aktivitet och vila.

- Nära och gott samarbete med föräldrar och skola stöder oss i helhetssynen och bidrar till trygga relationer och god omsorg.

10.2 Kost

Barn i barnomsorgen ska erbjudas en hälsosam och lämplig kost som fyller barnets näringsbehov. De gemensamma måltiderna fungerar som en social och pedagogisk situation för barngruppen där barnen bland annat lär sig gott bordsskick och att ta hänsyn till varandra.

- Vi eftersträvar att servera ett näringsrikt och varierande mellanmål där barnen får vara delaktiga. Vi vill skapa en nyfikenhet och positiv inställning till nya smaker och rätter. Vi förklarar skillnaden på vardag och fest. Betonar vikten av att äta för att orka och må bra. Måltiden bör vara en stressfri och trivsamt stund där vi umgås och diskuterar tillsammans.
- Vi tränar på gott bordsskick och lär oss dela.
- Barnen får vara delaktiga i både dukning, tillredning och val av mellanmål/frukt.
- Vi strävar efter att samtliga barn ska få komma med på besök till butiken där vi bekantar oss med olika produkter, priser samt hur man uppför sig i en butik.
- Vi strävar efter att barnen självständigt ska känna till och kunna tillreda enklare mellanmål när de har slutat på fritids.

10.3 Vila

Barn har rätt till lek, vila och fritid. Balansen mellan aktiviteter och vila återhämtning är viktigt inom barnsomsorgens verksamhet. Det är också viktigt att tänka på att många barn, också lite äldre barn, kan bli trötta och uppleva en ökad stress under eftermiddagarna, vilket man behöver beakta då dagens planeras för balans mellan aktivitet och vila.

- Vi anpassar/skapar rum så möjlighet till lugn och ro skall finnas.
- Vi ser till att möjlighet till vila och ro ges till de som behöver.
- Vi hjälper dem som behöver hitta lugnet och komma ner i varv genom att hitta passande aktiviteter, som tex läsning, massage, sagoläsning, utevistelse mm.
- Vi har även möjlighet att gå till biblioteket där lugn och ro finns.

11 Arbetet med förverkligande av arbetsområden för fritidshems- verksamheten

I fritidshemmets verksamhet sker lärande genom barnets egen verksamhet och genom social gemenskap där barnet själv deltar i och spelar en aktiv roll. Fritidshemmet ska skapa en sådan verksamhet där det finns goda förutsättningar för barnen att vara verksamma och själva skapa kontakt med kamrater, välja ut och konstruera aktiviteter och handlingar. Barn skaffar sig kunskap och färdigheter genom att själva vara aktiva på egen hand och tillsammans med andra.

Verksamheten inom fritidshemmet ska planeras utifrån grundläggande principer och arbetsområden. De presenteras nedan.

Fritidshemmets grundläggande principer innebär att verksamheten ska:

- främja barnets delaktighet i beslut som rör verksamheten
- främja jämställdhet och jämlikhet
- stöda barnet i utvecklingen av självständighet och att kunna ta vara på sig själv
- stöda barnets sociala, känslomässiga och etiska utveckling
- erbjuda barnet en mångsidig och stimulerande miljö
- ge barnet möjlighet till vila och återhämtning

Fritidshemsverksamhetens arbetsområden med verksamhetsmål är:

- Språk, kommunikation och sociala färdigheter
- Skapande, kreativitet och aktivitet
- Gemenskap samhälle och natur

Genom att umgås och samtala tillsammans med barnen tränar vi deras sociala färdigheter. Vi uppmärksammar, stöder och uppmuntrar. Vi ser till att utbudet av böcker är varierande. Genom att umgås och samtala tillsammans med barnen tränar vi deras sociala och språkliga och anpassat efter ålder och intresse.

- Vi samtalar och diskuterar.
- Vi lyssnar och visar hänsyn.
- Sagor och högläsning.
- Spelar spel, lär oss om turtagning och regler.

-Barnen ges möjlighet att röra på sig och träna sin grovmotorik dagligen vid utevistelse, ledd och fri lek, besök i idrottshallen/simhallen.

-Vi erbjuder barnen mångsidigt pysselmaterial och friheten till att skapa både fritt och efter modell. De får bekanta sig med olika material och tekniker.

- Vi tränar finmotoriken i den skapande verksamheten genom att till exempel klippa, pärla, rita, limma och bygga.

Genom samlingar, gemensamma aktiviteter och gott samarbete med föräldrar, skola, bibliotek, församlingen och fritidsledare i kommunen så skapar vi en gemenskap.

- Vi följer årets högtider och samtalar om dem.
- Barnen får bekanta sig med närmiljön och de åländska traditionerna.
- Vi samtalar om djur och natur och värnar om den.
- Vi diskuterar och fattar gemensamma beslut samt stödjer och handleder dem i konflikter.
- Vi diskuterar aktuella samhällsfrågor och olika kulturer samt hur de kan påverka oss.

12 Fritidshemsverksamheten för barn med behov av stöd för lärande och skolgång

Varje barn inom barnomsorgen har enligt sitt behov rätt till stöd för sin utveckling och sitt lärande. Det allmänpedagogiska stödet är en del av barnomsorgens dagliga arbete och riktar sig till alla barn som tillfälligt behöver stöd för sin allsidiga utveckling. Varje elev i grundskolan har rätt till handledning och stöd enligt behov för sitt lärande och sin skolgång. Barn som deltar i fritidshemmets verksamhet är läropliktiga och därför utreds det specialpedagogiska och mångprofessionella stödet inom ramen för grundskolans verksamhet. Då barnets stöd utreds och planeras inom ramen för grundskolans verksamhet behöver hänsyn tas till att det kan finnas behov av stödåtgärder också för barnet i fritidshemmets verksamhet. Det är dock viktigt att tänka på att barnets stödbehov kan märkas också enbart inom fritidshemsverksamheten och att personalen inom fritidshemmet också kan märka ett barns stödbehov och även initiera att det utreds.

Stödet behöver samordnas mellan grundskola och fritidshem för att stödet ska skapa en sammanhängande helhet under barnets dag och rutinerna för detta beskrivs i barnhälsoplanen. Det är daghems- eller skolföreståndaren eller rektor som ansvarar över att samordning sker.

En tät kontakt och gott samarbete mellan skola och fritidshemmet blir naturligt då fritidshemmet ligger i nära anslutet till skolan. Då vi även delar personal underlättas arbete då vi har möjlighet till daglig uppdatering om behov finns. Gott samarbete gör att vi stöder och hjälper varandra när behovet finns.

Daglig kontakt och gott samarbete skapar en trygghet som underlättar för både personal och föräldrar om att våga be om hjälp och stöd.

13 Samarbete med vårdnadshavare

Barnomsorgen ska främja olika former av samarbete för att gynna barnets utveckling, lärande och delaktighet. Barnomsorgens verksamhet bedrivs i nära samverkan med hemmet och barnomsorgen ska skapa förtroendefulla relationer med vårdnadshavare som bär huvudansvaret för barnets fostran, lärande och utveckling.

För att kunna uppfylla sin fostrande uppgift måste vårdnadshavarna få information om hur deras barns lärande och utveckling fortskrider. Vårdnadshavarna ska informeras om centrala frågor som gäller verksamheten, till exempel läroplan, arbetsplan och olika evenemang.

Samarbetet med vårdnadshavare förutsätter också vårdnadshavares engagemang i barnets tid i barnomsorgen genom exempelvis att ta del av information från enheten, delta i möten och i sin tur delge personalen viktig information, för att barnets tid i barnomsorgen blir så bra som möjligt.

God kontakt och relation med vårdnadshavarna är oerhört viktigt för oss. Att skapa en förtroendefull relation med vårdnadshavarna underlättar vårt arbete och skapar en trygghet för oss alla. Genom vänligt bemötande, respekt och god service uppnår vi en fin relation.

- Daglig kontakt vid förande och hämtande.
- Vi uppmanar föräldrarna att ta kontakt med oss så fort de uppstår frågor. Då vi är en öppen verksamhet är föräldrar alltid välkomna att besöka oss.
- Genom plattformen Wilma som både skola och fritidshem använder sig av skickar vi allmän information som rör verksamheten, tex info inför lov, aktuella händelser mm.
- Föräldrar har även de möjlighet att informera oss via Wilma samt meddela/kontakta oss via telefon.

14 Rutiner för övergångar och samarbete

En smidig övergång mellan verksamheter och aktiviteter främjar barnens känsla av trygghet och välbefinnande samt deras förutsättningar för tillväxt och för att lära sig. Det är viktigt att personalen lyssnar, är lyhörd, öppen och ärlig i kommunikationen med vårdnadshavarna för att skapa goda förutsättningar för trygga övergångar för barnet. I kommunens plan för övergång från barnomsorg till grundskola beskrivs hur fritidshemmet beaktas då övergång från barnomsorg till grundskola sker. (Se ÅLR 2023/2578)

Kontinuerlig kontakt mellan skola och fritidshem underlättar övergången mellan enheterna. Vi samarbetar och hjälper varandra så att övergången går smidigt. Vi samarbetar även med dagis, kommunens och kyrkans fritidsledare för att underlätta för barn och vårdnadshavare.

- Vid skolstart och när behov finns så följer personal från fritidshemmet barnen till skolan på morgonen samt möter upp dem när skolan slutar.
- Om behov finns deltar även fritidshems personal på möten i skolan tillsammans med vårdnadshavare.

15 Arbetet med utvärdering av verksamheten

Ett bra kvalitetsarbete bygger på att barnomsorgen planerar, följer upp och utvärderar sitt eget arbete, tar tillvara resultaten och omsätter dem i olika åtgärder för att utveckla verksamheten. Det är kommunens ansvar att se till att enheten har förutsättningar att göra detta. Genom utvärdering kan enheten fånga upp vad som fungerat bra och vad som fungerat mindre bra. Det är viktigt att alla parter, barnen, vårdnadshavarna, ledningen och personalen, utvärderar verksamheten.

Inom barnomsorgen bör man kontinuerligt utvärdera hur läroplanen har förverkligats i verksamheten. Utvärderingen kan fokusera på bland annat personalens kommunikation med barnen, stämningen i gruppen, pedagogiska arbetssätt, verksamhetens innehåll, samarbetet med hemmen, barnhälsan, personalresurserna, utrymmena eller lärmiljöerna. I ett daghem ansvarar daghemsföreståndaren för att möjliggöra och följa upp utvärderingen medan det i ett fritidshem ansvaras över av rektor eller daghemsföreståndare. Resultaten av utvärderingen ska fungera som ett instrument för verksamhetens interna utveckling och vid behov leda till justeringar av verksamhetsidé och arbetsrutiner. Uppföljningen och utvärderingen syftar alltså till att synliggöra resultat och ge underlag för eventuella förändringar. Det är inte bara fråga om att kontrollera hur ansvaret fullföljts utan en fråga om hur arbetet ska fortsätta och utvecklas.

Genom daglig kontakt med vårdnadshavare har vi möjligheten att höra om barn och föräldrar trivs samt om frågor och funderingar kring verksamheten finns. Vi är även uppmärksamma och lyssnar in om de finns funderingar och åsikter om verksamheten.

- Vi tar till oss av eventuell kritik samt förklarar vad som skett och hur vi tänkt.
- Under året görs en enkät till vårdnadshavarna där vi lägger fokus på trivsel, mellanmål, miljö (ute, inne) trygghet, bemötande mm.
- Utifrån resultatet diskuterar och utvärderar personalen sin verksamhet och tar till sig av resultatet och ser över vad vi gör bra, kan förbättra och göra annorlunda.

16 Beskrivning av religiösa evenemang och verksamhet med inslag av religionsutövning

Landskapslag om barnomsorg och grundskola slår fast att verksamheten inom barnomsorgen är ickekonfessionell och barnets och vårdnadshavarnas livsåskådning ska beaktas och respekteras i planeringen av verksamheten. Vidare styrs verksamheten också av bestämmelserna om religions- och samvetsfrihet i Finlands grundlag (FFS 731/1999. Landskapsregeringen har tagit fram anvisningar (ÅLR 2021/3409) gällande högtider och religiösa evenemang i den allmänna verksamheten inom barnomsorg och grundskola vars syfte är trygga att de kulturella grundrättigheterna och de grundrättigheter som gäller religionsfrihet förverkligas inom barnomsorgen och grundskolan, att främja tolerans och pluralism samt att säkerställa att undervisningen är religiöst och konfessionellt obunden.

Kommunen kan besluta om religiösa evenemang ska ingå i barnomsorgens och grundskolans verksamhet eller om det inte ska göra det. Religiösa evenemang (t.ex. gudstjänster och religiösa morgonsamlingar) är religionsutövning. Om kommunen väljer att religiösa evenemang ska ingå i verksamheterna ska de beskrivas i arbetsplanen. Vid religiösa evenemang och förrättningar ska man ordna alternativ och meningsfull sysselsättning. Den alternativa verksamheten ska med undantag för det religiösa innehållet till sin natur och sina mål vara så lika som möjligt det evenemang i vars ställe verksamheten ordnas. I barnomsorgen ska man också se till att deltagandet eller icke-deltagandet i de religiösa evenemangen inte leder till att barnet stämplas eller till andra menliga följder för barnet. Det väsentliga är att vårdnadshavaren har en faktisk och genuin möjlighet att välja om barnet ska delta i evenemang och förrättningar som innehåller religiösa inslag. Religiösa evenemang och förrättningar ska ordnas separat från den övriga verksamheten. Enheten ska se till att friheten att inte delta i religionsutövning också uppnås i praktiken, till exempel så att de alternativa evenemangen ordnas på en fysiskt annan plats. I synnerhet när man överväger att ordna religiösa evenemang och alternativ verksamhet inom enheten ska man i det praktiska genomförandet försäkra sig om att likabehandlingen av barnen inte äventyras och att inga barn stämplas. Daghemmet ansvarar för barnens säkerhet i alla situationer.
